

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 11/05-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. januára 2005 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. Jaroslava Fridricha, advokáta so sídlom B., ktorou namietal porušenie základných práv vyplývajúcich z čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. Z-2 1 K 45/93 a v konaní vedenom na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 4 Obo 150/04, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. Jaroslava Fridricha o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Podaním zo 4. januára 2005 doručeným Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 7. januára 2005, označeným ako „*Sťažnosť pre porušenie základných práv garantovaných v čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 Ústavy SR a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky*“ JUDr. Jaroslav Fridrich, advokát so sídlom B.,

(ďalej len „sťažovateľ“), namieta porušenie základných práv vyplývajúcich z čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v konaní vedenom na Krajskom súde v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. Z-2 1 K 45/93 a v konaní vedenom na Najvyššom súde Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) pod sp. zn. 4 Obo 150/04.

Sťažovateľ požaduje vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie jeho základných práv vyplývajúcich jednak z čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy, ako aj z čl. 6 ods. 1 dohovoru uzneseniami krajského súdu sp. zn. Z-2 1 K 45/93 z 28. apríla 2004 a najvyššieho súdu sp. zn. 4 Obo 150/04 z 31. augusta 2004. Ďalej žiada, aby ústavný súd zrušil uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 4 Obo 150/04 z 31. augusta 2004 a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie. Zároveň požaduje priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 30 000 Sk od najvyššieho súdu.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol ešte v roku 2002 ustanovený do funkcie predbežného správcu konkurznej podstaty dlžníka Slovlik, spol. s r. o. Po vyhlásení konkurzu uznesením krajského súdu sp. zn. Z-2 1 K 45/93 z 1. augusta 2002 sa stal správcom konkurznej podstaty. Následným uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 3 Obo 265/02 zo 4. decembra 2002 bolo uznesenie krajského súdu sp. zn. Z-2 1 K 45/93 z 1. augusta 2002 zrušené a konanie zastavené v dôsledku pripustenia späťvzatia návrhu. Dovolacím rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. Obdo V 3/2003 z 28. januára 2003 bolo uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3 Obo 265/02 zo 4. decembra 2002 zrušené a vec mu vrátená na ďalšie konanie. Odvolacím uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 3 Obo 30/03, 3 Obo 35/03 zo 14. februára 2003 došlo k zrušeniu uznesenia krajského súdu z 1. augusta 2002 a k vráteniu veci na ďalšie konanie. Uznesením krajského súdu sp. zn. Z-2 1 K 45/93 z 28. apríla 2004 bol návrh na vyhlásenie konkurzu zamietnutý. Napokon uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 4 Obo 150/04 z 31. augusta 2004, ktoré bolo sťažovateľovi doručené 15. novembra 2004, bolo odvolanie sťažovateľa odmietnuté ako podané neoprávnenou osobou.

Podľa názoru sťažovateľa právny názor krajského súdu a najvyššieho súdu, podľa ktorého bolo potrebné zamietnuť návrh na konkurz, nebol správny, lebo všetky predpoklady na vyhlásenie konkurzu boli v skutočnosti naplnené. Právny názor najvyššieho súdu, podľa ktorého sťažovateľ nebol oprávnený podať odvolanie, je porušením označených základných práv.

Z uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 4 Obo 150/04 z 31. augusta 2004 vyplýva, že najvyšší súd rozhodoval jednak o odvolaní jedného z navrhovateľov konkurzného konania a jednak o odvolaní sťažovateľa ako správcu konkurznej podstaty. Najvyšší súd rozhodol tak, že na základe odvolania navrhovateľa potvrdil uznesenie krajského súdu sp. zn. Z-2 1 K 45/93 z 28. apríla 2004 a ohľadom odvolania podaného sťažovateľom rozhodol tak, že toto odmietol. Dospel pritom k záveru, že v zmysle § 7 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze a vyrovnaní“) nemožno sťažovateľa považovať za účastníka konkurzného konania, lebo nimi sú iba navrhovatelia, ďalší konkurzní veritelia a dlžník. Podľa ustálenej judikatúry priznáva sa postavenie účastníka konania aj správcovi konkurznej podstaty, pokiaľ sa rozhoduje o jeho odmene a nákladoch, o čo však v danom prípade nešlo.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv lebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy „Každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky“.

Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy všetci účastníci sú si v konaní pred súdmi rovní.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne (...) prejednaná (...) súdom (...), ktorý rozhodne o jeho občianskych právach (...).

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh je preto možné považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 27/04, I. ÚS 195/04).

Ústavný súd vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nezávislého súdneho orgánu ústavnosti (čl. 124 ústavy) nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov, a že jeho úloha sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie

s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 195/04).

V danom prípade je relevantnou aj judikatúra ústavného súdu, v zmysle ktorej je na skúmanie prípustnosti návrhu na začatie súdneho konania, jeho opodstatnenosti, dodržania zákonných lehôt, oprávnenosti navrhovateľa takýto návrh podať, právomoci o ňom konať a rozhodnúť, či sú splnené iné zákonom ustanovené náležitosti, zásadne príslušný orgán, ktorý rozhoduje o merite návrhu – inými slovami, právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc skúmať to, či návrh zodpovedá tým podmienkam, ktoré pre konanie o ňom ustanovuje príslušný procesný kódex. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci všeobecných súdov je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou (I. ÚS 74/02, I. ÚS 1/03, I. ÚS 115/02, I. ÚS 46/03, I. ÚS 27/04, I. ÚS 195/04).

Podľa názoru ústavného súdu sťažnosť je zjavne neopodstatnená.

Podstatou sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, podľa ktorého mu bola odopretá súdna ochrana, keďže najvyšší súd ho nepovažoval ako správcu konkurznej podstaty za oprávneného podať proti uzneseniu krajského súdu odvolanie.

Podľa názoru ústavného súdu právny názor najvyššieho súdu vyslovený v jeho uznesení je v plnom súlade s ustanovením § 7 zákona o konkurze a vyrovnaní upravujúcim okruh účastníkov konkurzného konania. Pokiaľ sťažovateľa nebolo možné považovať za účastníka konkurzného konania, a to ani len pre určitý úsek tohto konania, potom ani nemohol byť oprávnený na podanie odvolania. Ústavný súd nevidí dôvod do tohto výkladu všeobecného súdu zasahovať. Ďalšou námietkou sťažovateľa je, že zamietnutie návrhu na konkurz bolo nezákonné, keďže v skutočnosti všetky podmienky na jeho vyhlásenie boli splnené. I tu treba uviesť, že sťažovateľ, ktorý nebol účastníkom konkurzného konania, nemá právo do posudzovania tejto otázky zasahovať. Jeden z navrhovateľov konkurzu, teda nepochybne účastník konania, podal proti uzneseniu krajského súdu odvolanie, na základe ktorého najvyšší súd uznesenie krajského súdu o zamietnutí návrhu meritórne preskúmal

a uznesenie potvrdil. Len tento účastník mohol eventuálne podať sťažnosť ústavnému súdu v merite veci.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. januára 2005